

Bombu svrhli Sověti nejspíš na vlak.

V zemi čekala 66 let

Zdroj: Liberecký deník

Autor: Tomáš Lánský

Datum: 24. 7. 2011

Liberec – Pamatujete si scénu ze Svěrákova Tmavomodrého světa? Stíhačka dělá nálet na vojenský vlakový transport, ten vybuchuje. Nějak takhle to vypadalo před koncem druhé světové války i v Liberci. Stíhačka ovšem nebyla britská, ale sovětská a vlak nebyl shozenou bombou zasažen.

Skončila na dlouhých 66 let zarytá v zemi, kde byla minulý týden při zemních pracích nalezena. A

policisté kvůli ní z nákupního centra Nisa evakuovali 3500 lidí. Teorií, jak se mohla letecká puma do země dostat, je několik. Liberecký historik a zaměstnanec Severočeského muzea v Liberci Ivan Rous se domnívá, že bombu shodilo ruské letadlo na blízkou železniční trať.

„Pilot mohl zaútočit buď přímo na vlak. Mohl také bombardovat úvoz, který je v tom místě až 10 metrů hluboký. Ten by trať zasypal a znemožnil vlakům průjezd,“ spekuluje Rous. Stejně tak je ale podle něj možné, že cíl útoku si pilot vybral až při průletu nad místem nálezu bomby. Všiml si buď vlaku, nebo stavební činnosti, která v místě probíhala.

„Existuje svědek, který popsal, že nedaleko byl zajatecký tábor. Vojáci pracovali v úvozu, kde měli budovat protiletecký vlakový kryt. Ten pochopitelně nebyl dostavěn. I on mohl být cílem náletu,“ poznamenal historik. Jestli byl letecký útok dopředu připravený a nebo se pilot rozhodoval spontánně, se již dnes nedá zjistit.

Jisté však je, že americké letectvo železnice na severu Čech nezajímala, nebyla pro něj důležitá. Rusové s postupující frontou bombardovali, co se dalo. Nejen liberecké letiště, ale také například i nejstarší měšťanskou školu ve Frýdlantě, kde bomby zabily celkem 26 lidí. Při bombardování Bedřichova v Jizerských horách zahynulo 6 lidí. Vše tak nasvědčuje spíše tomu, že nálet byl náhodný. Ivan Rous jej datuje přibližně do 6. nebo 7. května, kdy na Liberec mířila fronta.

„Z dnešního hlediska je to samozřejmě těžko pochopitelné, ale oni tehdy nevěděli, kdy skončí válka. Stál před nimi Liberec, hlavní župní město a Rudá armáda si letadly čistila cestu tam, kam postupovala,“ vysvětlil Ivan Rous. Na Liberecko pak přišla v době, kdy nebylo od koho osvobodovat.

Německá armáda kapitulovala 8. května, jednotky 1. ukrajinské fronty Rudé armády však na Liberecko přijely 9., května, na Semilsko a Českolipsko dokonce 10. května 1945. Oficiálně tedy dva dny po skončení války. I tehdy se ale v Liberci střídalo. Ještě 10. května 1945, tedy 2 dny po válce, se skupinka Čechů ocitla pod německou kulometnou palbou z liberecké radnice.